

**Informe 23/2023, de 31 de juliol, de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya
(Comitè de Preus de Contractes)**

**Assumpte: estructura de costos proposada per l'Ajuntament de Montcada i Reixac
relatiu al contracte de serveis de recollida de residus i neteja viària del municipi.**

ANTECEDENTS

1. L'article 103 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), estableix que els preus dels contractes del sector públic poden ser objecte de revisió periòdica i predeterminada, en determinades circumstàncies, prèvia justificació i de conformitat amb el que preveu el Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, que desenvolupa la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola (RD 55/2017), entre altres, en cas de contractes en què el període de recuperació de la inversió sigui igual o superior a cinc anys. Així mateix, també disposa que "previa justificación en el expediente, podrá admitirse la revisión de precios en los contratos (...) aunque su período de recuperación de la inversión sea inferior a cinco años siempre que la suma de la participación en el presupuesto base de licitación del contrato de las materias primas, bienes intermedios y energía que se hayan de emplear supere el 20 por ciento de dicho presupuesto". A aquest efecte, preveu que "la revisión solo podrá afectar a la fracción del precio del contrato que presenta dicha participación", que "el pliego deberá indicar el peso de cada materia prima, bien intermedio o suministro energético con participación superior al 1 por ciento y su respectivo índice oficial de revisión de precios" i que "no será exigible para la inclusión en los pliegos de la fórmula de revisión a aplicar al precio del contrato la emisión de informe por el Comité Superior de Precios de Contratos del Estado". A més, també estableix que "salvo en los contratos de suministro de energía, cuando proceda, la revisión periódica y predeterminada de precios en los contratos del sector público tendrá lugar en los términos establecidos en este capítulo, cuando el contrato se hubiese ejecutado, al menos, en el 20 por ciento de su importe y hubiese transcurrido un año desde su formalización".

Per la seva banda, l'article 9 del RD 55/2017, relatiu a la revisió periòdica i predeterminada de preus en els contractes del sector públic diferents dels contractes d'obres i dels contractes de subministrament de fabricació d'armament i equipament de les administracions públiques, fixa el contingut que ha de tenir la memòria que acompanyi l'expedient de contractació, així com les previsions respecte de la revisió de preus que s'han d'especificar en els plecs, i estableix que la revisió no pot tenir lloc transcorregut el període de recuperació de la inversió del contracte.

Així mateix, d'acord amb l'apartat 7 d'aquest article 9, per als contractes amb un preu igual o superior a cinc milions d'euros, l'òrgan de contractació ha d'incloure en l'expedient de contractació un informe preceptiu valoratiu de l'estructura de costos emès, en l'àmbit de Catalunya, pel Comitè de Preus de Contractes de Catalunya, i que a aquests efectes l'òrgan de contractació ha de: a) Sol·licitar a cinc operadors econòmics del sector la remissió de la seva estructura de costos; b) Elaborar una proposta d'estructura de costos de l'activitat utilitzant, sempre que sigui possible, la informació de les respostes que rebí dels operadors econòmics; c) Sotmetre la seva proposta d'estructura de costos a un tràmit d'informació pública per un termini de 20 dies; i d) Remetre la seva proposta d'estructura de costos a aquest Comitè de Preus de Contractes de Catalunya.

2. L'Ajuntament de Montcada i Reixac va trametre a la Secretaria Tècnica de la Junta Consultiva de Contractació Pública la sol·licitud d'informe preceptiu valoratiu de l'estructura de costos referent al *contracte de serveis de recollida de residus i neteja viària del municipi* (d'ara endavant, el Contracte), juntament amb la documentació següent:

- Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) i plec de prescripcions tècniques del Contracte (PPT).
- Document "Proposta d'estructura de costos del Contracte", d'abril de 2023, on figura l'estructura de costos proposada, el càlcul del període de recuperació de la inversió i les respostes dels operadors econòmics consultats.
- Memòria de necessitats del Contracte, signat per la tècnica responsable del Contracte i el coordinador de l'Àrea, en data 28/06/2023.
- Informe jurídic relatiu a la proposta d'estructura de costos del Contracte, signat pel cap del Servei de Contractació i Compres, en data de 22/06/2023.
- Anunci sobre exposició pública de la proposta d'estructura de costos del Contracte publicada al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 8916, de 16/05/2023 i al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona de 16/05/2023.
- Certificat de la Secretària General de l'Ajuntament, de 08/06/2023, de no al·legacions al tràmit d'informació pública de l'estructura de costos del Contracte.
- Arxius en format Excel dels càlculs dels costos i dels fluxos de caixa del Contracte.

3. L'estructura de costos aprovada per l'Ajuntament de Montcada i Reixac, en la sessió del Ple de data de 27 d'abril 2023 i que figura al document "Proposta d'estructura de costos per al contracte de serveis de recollida de residus i neteja viària del municipi de Montcada i Reixac" d'abril de 2023, és la següent:

Concepte	Revisable	Desglossament per partides	
		Euros/any	%
Despesa de personal	SI	2.774.197,13	53,23%
Despesa explotació	Combustible i lubricants	282.007,33	5,41%
	Manteniment i reparacions	405.150,49	7,77%
Altres despeses directes	Despesa instal·lacions	18.771,20	0,36%
	Impostos i assegurances	36.678,00	0,70%
	Altres despeses	558.355,90	10,71%
Despesa d'amortització i finançament	NO	1.136.161,73	21,80%
TOTAL despesa Explotació		5.211.321,78	100,00%

CONSIDERACIONS

1. Competència del Comitè de Preus de Contractes de Catalunya

D'acord amb l'article 17 del Decret 118/2023, de 27 de juny, pel qual s'estableix la composició i el règim jurídic de la Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya, correspon al Comitè de Preus de Contractes de Catalunya informar sobre l'estructura de costos dels contractes del sector públic diferents dels contractes d'obres i dels contractes de subministrament de fabricació d'armament i equipament de les administracions públiques sotmesos a revisió periòdica i predeterminada de preus, sempre que el preu del contracte sigui igual o superior a cinc milions d'euros.

2. Requisits procedimentals

L'òrgan de contractació ha dut a terme, de conformitat amb l'article 9.7 del RD 55/2017, els tràmits següents:

- a) Sol·licitud a cinc operadors econòmics del sector de la seva estructura de costos.
- b) Elaboració d'una proposta d'estructura de costos.
- c) Tràmit d'informació pública de la proposta d'estructura de costos per un termini de 20 dies.
- d) Remissió de la proposta d'estructura de costos a l'òrgan competent per emetre l'informe valoratiu.

Pel que fa al tràmit indicat a la lletra a), l'òrgan de contractació assenyala haver tramès les sol·licituds de les estructures de costos a cinc operadors econòmics del sector i haver obtingut resposta de tots ells.

3. Circumstàncies que han de concórrer perquè sigui procedent la revisió de preus

D'acord amb la documentació tramesa, concorren les dues circumstàncies recollides en l'article 9.2 del RD 55/2017 per tal que sigui procedent la revisió periòdica i predeterminada de preus:

- a) Que el període de recuperació de la inversió del contracte sigui igual o superior a cinc anys, justificat de conformitat amb el criteri que estableix l'article 10 del RD 55/2017.
- b) Que estigui previst així en els plecs, que han de detallar la fórmula de revisió.

En el cas objecte d'aquest informe la revisió de preus està prevista als plecs, que detallen la fórmula de revisió. Es preveu una durada del contracte de 8 anys, coincidint amb el càlcul del període de recuperació de la inversió efectuat per l'Ajuntament.

En les taules justificatives del pressupost base de licitació que figuren al PCAP s'estableix una diferència entre la primera anualitat i la resta, amb un augment de l'import, atès que l'any 1 serà una continuïtat del servei actual i a partir de l'any 2 s'implantarà el nou model de recollida de residus i neteja viària, que implicarà una variació en la dotació de recursos humans i materials. Aquest fet, però, queda reflectit de manera inversa en el càlcul del període de recuperació de la inversió, ja que en el primer any l'import dels cobraments i pagaments és superior a la resta d'anys. Cal assenyalar, també, que en aquest càlcul figura algun import que no coincideix exactament amb els imports del càlcul dels costos del Contracte, com seria el cas de les "despeses generals" a partir de l'any 2 (full de càlcul dels costos = 279.177,95 € i fluxos de caixa = 319.679,31 €). Igualment caldria verificar que el flux de caixa no inclou cobraments i pagaments derivats d'activitats de finançament, tal com determina l'article 10 del RD 55/2017.

4. Estructura de costos proposada

Aquest informe té per objecte valorar la traçabilitat de la informació i la consistència econòmica del model per obtenir l'estructura de costos. Tanmateix, no n'és objecte la validació dels valors econòmics emprats, en la mesura que comportaria formular consulta a experts independents amb coneixements especialitzats quant a l'activitat objecte del contracte.

L'estructura de costos objecte d'aquest informe, segons es manifesta a l'informe "Proposta d'estructura de costos per al Contracte", es basa en l'estudi econòmic del propi òrgan de contractació, tenint en compte les respostes dels operadors econòmics consultats. Existeix una traçabilitat genèrica entre el càlcul dels costos aportat per l'Ajuntament i l'estructura de costos proposada.

Pel que fa als pesos dels components de l'estructura de costos que s'informa, destaca el pes del component de "personal" (53,23 %) per sota de l'interval de les respostes rebudes (55,17 % - 70,42 %), en canvi, el component de "manteniment i reparacions" (7,77 %) estaria per sobre de l'interval (3 % - 7,68 %), també el component corresponent a "amortització i finançament" (21,8 %) estaria per sobre de l'interval (6,22 % - 12,9 %). Aquest fet el justifica l'òrgan de contractació degut a l'important esforç inversor en mitjans tècnics.

5. Fórmula de revisió de preus i la seva connexió amb l'estructura de costos

La revisió ha d'estar prevista en els plecs, els quals han de detallar la fórmula de revisió a aplicar, i han d'especificar com a mínim:

- a) El desglossament dels components de cost de l'activitat objecte del contracte i la ponderació de cadascun d'ells sobre el preu del contracte.
- b) Els preus individuals o índexs de preus específics associats a cada component de cost susceptible de revisió.
- c) Els mecanismes d'incentiu d'eficiència, en el seu cas, previstos en l'article 7 del RD 55/2017.

En aquest cas, el plec de clàusules administratives particulars descriu una fórmula de revisió que aplica els pesos relatius dels components del cost, conforme l'estructura de costos proposada. La fórmula de revisió proposada és la següent:

$$K_t = A \times (1 + I_p / 100) + B \times (I_{\text{gasoil } t} / I_{\text{gasoil } t_0}) + C \times (1 + RIME_i / 100) + D$$

Es distingeixen els components del cost revisables (“personal” [A], “combustible i lubricants” [B] i “reparacions instal·lacions maquinària i equips” [C]), amb els seus índexs de variació i els corresponents coeficients que es traslladarien de l'estructura de costos. Cal destacar que la fórmula de revisió proposada no ha incorporat cap factor que moduli la revisió en funció de l'eficiència, al qual es refereix l'article 7.8 del RD 55/2017.

Al terme de la fórmula de revisió de preus corresponent al component de “personal” (A) s'ha pres com a índex de referència la variació experimentada per la retribució del personal al servei del sector públic, conforme a les lleis de pressupostos generals de l'Estat. Aquesta és un condició limitativa establerta a l'article 5 del RD 55/2017 i que ha de figurar en el plec de clàusules administratives particulars quan es traslladi al valor revisat els costos de la mà d'obra. Tot i això, aquesta limitació no impedeix que l'índex de revisió faci referència a l'evolució dels costos salarials segons el conveni col·lectiu aplicable, ja que podria donar-se el cas que aquesta referenciació impliqués una revisió inferior al límit establert. En tot cas, l'increment transferible de la revisió d'aquests costos mai podrà ser superior.

El coeficient corresponent al terme del component “reparacions instal·lacions maquinària i equips” (C), considerat com a revisable, inclou els components de l'estructura de costos corresponents a “manteniment i reparacions” (7,77 %), “despesa instal·lacions” (0,36 %) i “impostos i assegurances” (0,7 %), contradient el principi de màxima desagregació possible establert a l'article 7 del RD 55/2017¹. Així doncs, caldria desagregar d'aquest terme del polinomi els pesos corresponents a “despesa d'instal·lacions” i “impostos i assegurances” i afegir-los al terme independent corresponent als costos no revisables, atès que no compleixin els requisits establerts al mencionat article 7 del RD 55/2017 per a considerar-se revisables. Aquest mateix terme (C) s'ha formulat mitjançant un tant per ú de l'índex de reparació i instal·lació de maquinària i equips, corresponent a la divisió 33, de l'índex de preus industrials publicat a l'INE (RIME_i/100). Cal recordar que quan s'utilitzen índexs de preus la revisió del component corresponent ve determinada per la relació entre l'índex del moment de la revisió respecte de l'índex a origen² (RIME_i/RIME_{t0}).

---

¹ L'article 7 del RD 55/2017, referent als principis per a l'establiment de fórmules en les revisions periòdiques i predeterminades, en el seu apartat 4 disposa que “Cada component del cost inclòs en la fórmula de revisió periòdica i predeterminada ha de ser aproximat per un preu individual o índex específic de preus, que ha de tenir la màxima desagregació possible als efectes de reflectir de manera precisa l'evolució del component esmentat. Els índexs específics no han d'incorporar, en la mesura que sigui possible, elements aliens al cost que es pretén reflectir (...)”

² Aquest moment d'origen fa referència, per regla general, a la data de la formalització del contracte, tal com s'estableix a l'apartat 4 de l'article 103 de la LCSP: “El pliego de cláusulas administrativas particulares deberá detallar, en tales casos, la fórmula de revisión aplicable, que será invariable durante la vigencia del contrato y determinará la revisión de precios en cada fecha respecto a la fecha de formalización del contrato, siempre que la formalización se produzca en el plazo de tres meses

Finalment, esmentar que el PPT preveu emprar vehicles amb diferents fonts d'energia, a més del gas-oil, com per exemple l'electricitat. En aquest sentit, hagués estat convenient fer la desagregació dels vehicles en funció de les fonts d'energia emprades, sempre que es tractin de costos significatius, tenint en compte les hores d'utilització i considerar l'aplicació de diferents índexs de revisió.

CONCLUSIÓ

D'acord amb el que s'ha exposat i a la vista de la documentació aportada, tot i que l'estructura de costos del contracte de serveis de recollida de residus i neteja viària del municipi de Montcada i Reixac, s'adequa i respon als requeriments procedimentals establerts al RD 55/2017, a la vista dels antecedents i les consideracions del present informe, cal efectuar les observacions següents:

1. Es recomana revisar el càlcul del període de recuperació de la inversió, tenint en compte el que s'ha esmentat a la consideració 3, pel que respecta a la traçabilitat dels imports dels cobraments i pagaments i que aquests no incloguin activitats de finançament.
2. Cal replantejar la fórmula de revisió de preus d'acord amb les observacions efectuades a la consideració 5, tenint en compte la consideració dels components revisables i no revisables, l'operativa dels índexs de preus i els altres aspectes que s'han posat de manifest en aquesta consideració.
3. D'acord amb el que s'ha esmentat a la consideració 5 es recomana emprar com a índex de referenciació, per a la revisió dels costos corresponents a la mà d'obra, l'evolució dels costos salarials segons el conveni col·lectiu aplicable, amb el límit que imposa l'article 5 del RD 55/2017.
4. Tal com s'ha assenyalat també a la consideració 5 d'aquest informe, seria convenient introduir en la fórmula de revisió de preus una modulació en funció de l'eficiència, tal com recomana l'article 7.8 del RD 55/2017.

Adicionalment, es recorda a l'òrgan de contractació l'obligació de comunicar a aquest Comitè de Preus, a efectes informatius, l'estructura de costos que inclogui el plec de la licitació corresponent, de conformitat amb el que disposa el mateix article 9 del RD 55/2017.

Barcelona, 31 de juliol de 2023

---

desde la finalización del plazo de presentación de ofertas, o respecto a la fecha en que termine dicho plazo de tres meses si la formalización se produce con posterioridad.”